

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות ז.

עין משפט נר מצוה

ז.

בו א מיי פיי מהל
 אשות הלי ט סמג
 עשין מח טוש"ע אה"ע סי'
 טו סמ"ג ז'
 בו ב מיי פיי מהל
 מירוח הלי טל'
 כה ג מיי פיי מהל
 שמיטה הלי א סמג
 עשין סג טוש"ע יו"ד סי'
 לג סמ"ג א'
 כב ד מיי פיי מהל
 שבת הלי יד סמג
 לאוין סה ועשין מח טוש"ע
 אה"ע סמג טו סמ"ג א'
 וטוש"ע א"ח סי' פ"ב סמ"ג
 ז'
 ה ה מיי פיי מהל
 נכרות הלי ט ומיי
 פיי מהל אשות הלי ה
 סמג עשין מח טוש"ע
 אה"ע סי' סג סמ"ג ד'
 לא ו ז מיי פיי מהל
 אשות הלי י"ב סמג
 נכרות הלי ט סמג
 שס טוש"ע שס סמ"ג ו'
 לב ח מיי פיי מהל
 אשות הלי י"ב סמג
 שס טוש"ע שס סמ"ג ז'
 (ועי' מ"מ):
 לג ט מיי פיי מהל
 נכרות הלי סמג שס
 טוש"ע שס סמ"ג ו':

תוספות ר"ד

א"ל והא לא כתיבא
 כתובה ואסרו חכמים
 לשהות אדם את אשתו
 שעה אחת בלא כתובה
 א"ל אהבה מילטי
 שיערו בכתובה. פי' שהיה
 משוכן בידה עד שיכתבו
 לה שטר בכתובה: א"ר
 חלבו א"ר אדא בר אבא
 אמר רב א' בתולה וא'
 אלמנה טעונה ברכה [כל]
 שבעה. פי' טעונה ברכות
 כל ז' ימים ולקמן מוקי לה
 בדיאבי פנים חדשות. ומי
 אמר רב הכי והא"ר הוא
 אלמנה אינה טעונה ברכה
 כל ז' אלא יום א'. ל"ק כאן
 בבחור שנשא אלמנה כאן
 באלמון שנשא אלמנה.
 מיתובי מברכים בתולה
 ז' ולא אלמנה יום א' מאי
 לאו לאלמנה שנשאת
 לבחור. לא לאלמון. אבל
 לבחור מאי ז'. א"ה
 ליבני מברכי' בתולה ז'
 ולא אלמנה שנשאת לבחור
 ז' ולא אלמנה שנשאת
 לאלמון יום א'. מילתא
 פסיקא קמני ליכא בתולה
 רבצירא מו' פי' ואפילו
 נשאת לאלמון. וליכא
 אלמנה רבצירא מיום א':
 אלא הא דתניא שקדו
 חכמים על תקנת בנות
 ישראל שיהא שמת עמה
 ג' ימים במאי אי בבחור
 הא אמרת ז' אם באלמון
 הא אמרת יום א'. איבעית
 אימא בבחור ז' לברכה וז'
 לשמחה איבעיא באלמון
 יום א' לברכה וז' לשמחה:

זכי בעילה אית לן למשרי אע"ג דליכא לערא כיון דלא הוי פסיק
 רישיה לענין פתח כיון דאפשר להוצאת דם בלא עשיית פתח
 כדמוכח לעיל (דף ה:) ומשני הכא פקיד ולא עקיר דקסבר דם חצורי
 מיחבר והוא הדין דהוי מני לשנויי דלפתח הוא כריך אלא לפי מאי
 דקיס ליה דלדס הוא כריך משני ליה
 ומימה דהא שמואל צמלכה שאינה
 כריכה לגופה סבר לה כרי' יהודה
 כדלמרי' צ"פ (ה) הנחנין (ד' פה. ושם) וצ"פ
 כל המדיר (זכמים ד' זכס.) ועוד דמדבר
 שאין מתכוין דשרי ר"ש ה"ל לאקשווי
 ולא ממלכה שאינה כריכה לגופה
 כיון דרוב דקייאיל ולא הוי פסיק רישיה:
בתוך שהותרה לצורך. פירוט
 לצורך אוכל נפש הותרה
 נמי שלא לצורך אוכל נפש וצלבד
 שיהא צורך הגלח היום או שזכך
 קיוס מלוה ציו"ט כההיא דהוצאת
 קטן למולו וספר תורה לקרות זו
 ולצבד ללאת זו (צ"ה דף ז'.) אצל
 שלא לצורך היום כלל לא כמו הוצאת
 אצנים דמחייב והאופה מיו"ט לחול
 לרצ חסדא דלמך לוקה (שם דף ז'.)
 משום דלית ליה הואיל ושמיטת עובת:
 נדבה דשרי לצ"ה (שם דף ז' כ:) היינו
 משום שלא יהא שלמך מלא ושלמך
 רצך חסר ומולא חמך בתוך צימו
 דלמרינן צ"פ דפסחים (דף ו. ושם)
 דכופה עליו כלי ולא שרינן לשורפו
 משום מתוך היינו משום דלסור
 לשורפו מדרבנן משום מוקצה דלסור
 לטלטלו אצל אין לומר דלריי
 כשצטילו דמלל מקום מדרבנן מלוה
 לשורפו והוי צורך היום דצמלוה
 דרבנן נמי שרינן היכא דליכא למימר
 מתוך הוא דפליגי צ"ש וצ"ה (צ"ה)
 דף ז' צ"ב צמבצל גיד הנשה ציו"ט
 ואכלו דלצ"ש דלית להו מתוך לוקה
 וצ"ה דלית להו מתוך לוקה לוקה
 כריך לומר אע"ג דלא חשיב אוכל נפש
 משום אסור דרכיז עליה מכל
 מקום צורך היום הוא כיון דלחיל
 ליה ונראה לרי' דהוצאת תינוק לגייל
 הוי צורך היום ומיהו הוצאה לצורך
 נכרי נראה דלסור ומה שנהגו עמה
 להוציא לצורך נכרי היה נראה לרש"י
 משום דרשות הרבים דידן לא הוי
 אלא כרמלית דאין רחצין ט"ו אמה
 וגזי יו"ט לא גזור רבנן כי היכי דלא
 תקון רבנן עירובי חצירות ציו"ט
 כדמשמע צ"ש פקד שני דצ"ה (דף
 טו:) דלמך יו"ט שחל להיות ערב
 שבת כו' רבי אומר מערבין עירובי
 חצירות אצל לא עירובי תחומין לפי
 שאתה אסרו דצבר האסור לו ואי
 אתה אסרו דצבר המותר לו אלמלא
 מיתבי

פטור. וקיימא לן פטור ומותר לכחלה צילאיות שבת (שבת דף ז.)
 קשיא למאן דלסר דהאי נמי להוציא דם הוא: הסס. גזי ליחה:
 פקיד. כנוס ציחה: ועקיר. כולו מן הבשר ועומד ללאת: הכא.
 דם בתולים: פקיד הוא ולא עקיר. לגמרי אלא נצלבד קמא כחלים
 אע"פ שאינו מחובר כשאר דם
 האברים אלא כנוס מיהו דומה
 למחובר הוא שאינו מוכן ללאת
 כליתה: אספוסה מטלטלי. מנו לה
 מטלטלין תחת ידה צמטכין לשעבוד
 כמזבחה עד שיכתבו שטר כמזבחה
 בשעבוד קרקעות: מאי דעסיך.
 למשרי ציו"ט יומר מנשבת: לצורך.
 אוכל נפש כגון שמיטה: מוגמר.
 צמטים על האס לגמר את הכלים
 ואת הגדים: עלין אמר קרה לכל
 נפש דבר השוה לכל נפש. מותר.
 ובעילה שוה לכל אצל מוגמר אינו
 אלא למפונקים: ומי איכא הוראה
 לאיסור. ומי קרי אסור הוראה.
 משום דכל אדם רשאי להחמיר
 והאסור אין זה סמיכת דברים שאפי'
 מן הספק שאין ההלכה צרורה לו
 הוא צל ואסור אצל הממיר סומך על
 שמועתו או על סברת חכמתו והיא
 הוראה: סודוה צ"ה. משנה היא
 צמטת נזיר צהילי המלכה שילא
 צנה למחמנה ודורה שבע שנים
 צנויר צ"ה צחולה לארך ועלתה לארך
 סודוה צ"ה שפתה נזירה עוד ז' שנים
 אחרות: חוט השדרה שפסק צרונו.
 טריפה: טעונה נרעה. צרכת
 חמיני: צועו אלמון הוי. דלמך
 מר אצבן זה צועו וכבר היו לו י'
 צניס ושלשים צנות צצבא צתלה (דף
 טו:) האמרס שבעה. דמולאינה
 טעונה דקאמר רב הונא אוקימנא
 דאינה טעונה שבעה מכלל דטעונה
 דקאמר רבי אצל שבעה:

מכריזין
 הכי אמר ר' אבהו שאל ר' ישמעאל בן יעקב דמן צור את רבי יוחנן בצידון
 ואנא שמעי מהו לבעול בתחלה בשבת ואמר ליה אסור והלכתא יומתר
 לבעול בתחלה בשבת: אמר רבי חלבו אמר רב הונא א"ר אבא בר זבדא
 אמר רב אחת בתולה ואחת אלמנה טעונה ברכה ומי אמר רב הונא
 הכי והאמר רב הונא אלמנה אינה טעונה ברכה לא קשיא כאן בבחור
 שנשא אלמנה כאן באלמון שנשא אלמנה ואלמון שנשא אלמנה לא
 והאמר רב נחמן אמר לי הונא בר נתן תנא מנין ה' לברכת חתנים בעשרה
 שנאמר ויקח עשרה אנשים מוקני העיר ויאמר שבו פה וישבו וכוני
 אלמון שנשא אלמנה הוה מאי אינה טעונה ברכה אמר רב הונא אינה טעונה
 ברכה כל ז' יאבל יום אחד טעונה ברכה אלא הא דתניא וישקדו חכמים
 על תקנת בנות ישראל שיהא שמה עמה ג' ימים במאי אי בבחור האמרת
 שבעה אי באלמון האמרת יום אחד איבעית אימא: ואלמון יום אחד לברכה
 וישלשה לשמחה ואיבעית אימא ב' בבחור שבעה לברכה וישלשה לשמחה

לא תקון עירובי חצירות ציו"ט והוא הדין דלא גזרו כרמלית והא דקיימא לן צפרק אמרו לו (כרימות דף ז'. ושם)
 דיש עירוב והוצאה ליו"ט נראה דלריי צעירובי תחומין ושוב חזו צו דמתלך שאינה מעורבת אין ללמוד ממנה לכרמלית דחמיר טפי כמו
 שפירשתי צמטת שבת (דף קז.) ועוד נראה דהא דקיימא לן דיש עירוב והוצאה ליו"ט צעירובי חצירות מיירי מדבעי למימר צפרק אמרו לו
 (כרימות דף ז'. ושם) דאין עירוב והוצאה ליו"ט מדתנן התם חס היתם שבת והוציאנו צפיו חייב וכן צ"ה (דף י"ב. ושם) צעי למידק דאין עירוב
 והוצאה ליו"ט מדשו צית ללא להוציא קטן ולולב והיינו עירובי חצרות דהשתא מוכח לה שפיר מדשרו הוצאה דלא גזרו רבנן אעירובי חצירות
 אלא משום הוצאה משום תחומין אין עניינה להוצאה והא דקאמר רבי אמה אסורו צבר המותר לו היינו משום דמותר להוציא
 לצורך: אלא מעתה יהא מותר לעשות מוגמר ביו"ט. ואם תאמר לדידיה נמי תקשי וכי לא סבר דלמרינן מתוך הא טעמא
 דצ"ה הכי הוא ויש לומר שהיה סובר דטעמא דצית הלל משום דאין עירוב והוצאה כדקא ס"ד מעיקרא צ"ה אע"ג דהתם פריך
 עלה דלמך לרצ פפי לא שמעי לה ועו"ל שהיה סובר הותרה שלא לצורך וצלבד שיהא דבר הרגיל ולהכי פריך דזה אינו רגיל טפי
 ממוגמר: אמר ליה אמר דבר הצריך לכ"ב נפש קאמינא וצבי צריך לכ"ב נפש. וכן צ"ה וקשה לרי' דלמך צסוף פ"ב דצ"ה (דף
 כג.) מהו לכבות הנר מפני דבר אחר ומסיק דלסור הא הכא שרי מכוון דלריך לכל נפש וי"ל דהכא דוקא צבעילה ראשונה דמלוה היא דהוי
 צורך מלות היום אצל שאר צעילות אין כל כך צורך היום ועו"ל דהוי הנר מפני דבר אחר הוא כמו מכשירין דאפילו צבולכ נפש אסור וכן
 מוכח התם דפריך עלה מנהא דמתיא דמכבין את הצקעת כדי שלא יעשן הצית ומשני היהא רבי יהודה היא דשרי מכשירי אוכל נפש
 כי קאמינא לרבנן: והלכתא מותר לבעול בתחלה בשבת. ולא מיישנין שמה ישחוט צן עוף והאם סמיכין למיעבד סעודה בשבת:

(א) וביים הראשון מקרא
 קדש וביים השביעי
 מקרא קדש ויהיה לכם
 כל מלאכה לא יעשה
 בהם אך אשר יאכל לכל
 נפש הוא לבדו יעשה
 לכם: שמות יב טו
 ויקח עשרה אנשים
 מוקני העיר ויאמר שבו
 פה וישבו: רות ד ב

תורה אור השלם
 1. וביים הראשון מקרא
 קדש וביים השביעי
 מקרא קדש ויהיה לכם
 כל מלאכה לא יעשה
 בהם אך אשר יאכל לכל
 נפש הוא לבדו יעשה
 לכם: שמות יב טו
 ויקח עשרה אנשים
 מוקני העיר ויאמר שבו
 פה וישבו: רות ד ב

מוסף רש"י
 פטור. ומותר לאין כאן
 תיקון, ורבנן נמי לא גזרו
 כה שבת משום עערא (שם
 ו) הורה רבי כו'
 יעקב. שעה משעה לכו
 והורה להחמיר ולא סמך
 על דברי (תולין ד'.)